

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/104/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120011072
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2120011072.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., pre prečin krádeže v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 9T/37/2020-527 zo dňa 14.04.2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 16.04.2024 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie okresného prokurátora, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 9T/37/2020-527 zo dňa 14.04.2023 bol obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D., podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Trnava č. 1 Pv 384/18/2207-44 zo dňa 12.05.2020 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin krádeže v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Trestného zákona a prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť na tom skutkovom základe,

že

obžalovaný A. B. v presnejšie nezistenom čase od 19:45 hod. dňa 17.07.2018 do 06:35 hod. dňa 18.07.2018, v Trnave na ul. Botanickej, na parkovisku pri detskej škôlke sa pokúsil odcudziť tam zaparkované a riadne uzamknuté osobné motorové vozidlo zn. Škoda Rapid, EČV:E., šedej metalízy tmavej, r.v. 2016, VIN: E., typ motora CJZC875861 v hodnote 10 070,-Eur, tým spôsobom, že nezisteným predmetom vypáčil pravé zadné dvere, cez ktoré sa dostal do interiéru vozidla a následne sa presunul na miesto vodiča, kde plochým skrutkovačom so šírkou plochej časti korešpondujúcou s veľkosťou kľúčového otvoru vypáčil cylindrickú vložku zámku riadenia vozidla, pričom došlo aj k poškodeniu riadiacej jednotky, keďže sa mu vozidlo nepodarilo naštartovať, z miesta činu ušiel, čím poškodením vozidla spôsobil majiteľovi vozidla F. G. škodu vo výške 3.782,18,- Eur,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

O nároku na náhradu škody rozhodol okresný súd podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku tak, že poškodenú spoločnosť UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom: Krasovského 15, Bratislava, IČO: 53 812 948, odkázal s nárokom na náhradu škody vo výške 3.782,18 € na civilný proces.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 527-530.

Proti tomuto rozsudku podal bezprostredne po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní odvolanie okresný prokurátor, ktorý odvolanie písomne odôvodnil na č.l. 531.

Okresný prokurátor sa nestotožnil s rozhodnutím okresného súdu, napadnutý rozsudok považuje za nezákonný. Poukazuje na to, že postoj obžalovaného k veci nebol celkom zrejmy, nakoľko v prípravnom konaní odmietol vypovedať, pričom na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je nevinný a súdu predostrel absurdnú legendu o svojej dobročinnosti, a to ako poskytuje svoje obnosené šatstvo ďalším osobám, ktoré mohli jeho pachovú stopu vniesť do predmetného vozidla. Takúto obhajobu považuje prokurátor za účelovú s evidentnou snahou zbaviť sa trestnej zodpovednosti za spáchaný skutok, čomu nasvedčuje aj taktizovanie vo vzťahu k výpovedi ku skutku. Obžalovaný je špeciálnym recidivistom, ktorý bol doposiaľ dvanásťkrát súdne trestaný v prevažnej miere pre majetkovú trestnú činnosť. Finančné prostriedky si dlhodobo zadovožoval páchaním trestnej činnosti. Z rozsudkov v predchádzajúcich odsúdeniach vyplýva, že obžalovaný pri svojej trestnej činnosti používa rovnaký modus operandi, s rovnakým priebehom a rovnakým výsledkom ako tomu bolo aj v tejto trestnej veci. Poukázal aj na vyjadrenie samotného poškodeného, ktorý vylúčil možnosť, že by sa v minulosti obžalovaný nachádzal v jeho vozidle, vozidlo užíval výlučne on sám, nikomu ho nepožičiaval. Pokiaľ ide o pachové stopy, tieto boli zistené na obhliadke miesta činu v súlade so zákonom. Pri stope č. 4 a 5 bola ustálená totožnosť s pachovou stopou samotného obžalovaného, z čoho možno ustáliť totožnosť obžalovaného ako páchatel'a tohto skutku. Prokurátor pritom poukázal na výpoveď svedka D., príslušníka PZ, ktorý reálne vykonal identifikáciu a porovnávanie pachových stôp, ktorý uviedol, že činnosť vykonával spoľahlivo a bez závad, v minulosti sa mu nikdy nestalo, že by výsledok jeho práce bol vyvrátený inými dôkazmi, prakticky nepripúšťal opak. Prokurátor má za to, že v prejednávanej veci niet žiadnej pochybnosti o tom, že skutok spáchal obžalovaný. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 16.04.2024 za prítomnosti zástupkyne Krajskej prokuratúry v Trnave, obžalovaného a jeho obhajcu. Verejného zasadnutia sa nezúčastnil splnomocnenec poškodenej spoločnosti, na čo odvolací súd vyhlásil uznesenie, ktorým rozhodol, že verejné zasadnutie vykoná v neprítomnosti splnomocnenca poškodenej. Zástupkyňa Krajskej prokuratúry v Trnave zotrvala na podanom odvolaní, dôvody nežiadala zmeniť ani doplniť. Odvolací súd oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom, odvolaním prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava, odpisom registra trestov na obžalovaného ako aj podstatným obsahom spisu. Procesné strany nemali žiadne pripomienky k oboznamovanému obsahu spisového materiálu, ani návrhy na doplnenie dokazovania. Zástupkyňa Krajskej prokuratúry v Trnave sa v plnom rozsahu pridrжала obsahu odvolania, nežiadala nič doplniť, pričom zotrvala aj na odvolacom návrhu, napadnutý rozsudok považuje za nezákonný. Obhajca obžalovaného navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť ako nedôvodné. Obžalovaný sa pridržal a stotožnil s návrhom svojho obhajcu.

Podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Zásada náležitosti zistenia skutkového stavu je jednou z kľúčových zásad trestného konania a je úzko prepojená s ostatnými zásadami, najmä so zásadou stíhania len zo zákonných dôvodov, zásadou prezumpcie neviny i práva na obhajobu. Náležité zistenie skutkového stavu je základným predpokladom na to, aby trestné stíhanie bolo vedené v súlade so zákonom a je zároveň podmienkou pre vydanie spravodlivého rozhodnutia, a to nielen čiastkového rozhodnutia orgánu činného trestom konaní v jednotlivých štádiách trestného konania, ale predovšetkým konečného rozhodnutia súdu o vine a

treste obžalovaného. Zásada zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností sa vzťahuje predovšetkým na zabezpečovanie dôkazov orgánmi činnými v trestnom konaní, keď dôkazné bremeno v kontradiktórnom procese nesie prokurátor. Poznanie skutkového stavu v takom rozsahu, aby bolo možné urobiť záver o vine či nevine obžalovaného, je súčasne predpokladom spravodlivého rozhodnutia súdu, ktorý zaň rovnako nesie procesnú zodpovednosť. Preto má možnosť rozsah dokazovania korigovať. V prípade, že pri objasňovaní skutkového stavu vzniknú dôvodné pochybnosti, ktoré nie je možné odstrániť ani dodatočne vykonaným dokazovaním, je potrebné pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného) pristúpiť k prijatiu oslobodzujúceho rozhodnutia a konštatovať, že obžaloba dôkazné bremeno neunesla (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 4To/8/2015 z 31. januára 2018).

Podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Platí, že ak je možné v trestnej veci dospieť na základe vykonaného dokazovania k niekoľkým, čo do pravdepodobnosti rovnocenným skutkovým verziám, má súd povinnosť prikloniť sa k tej z nich, ktorá je pre obvineného najpriaznivejšia, tzn. povedie k oslobodeniu spod obžaloby z dôvodu § 285 písm. c) Trestného poriadku (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. júla 2019, sp. zn. 2 To 13/2018).

Okresný súd pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich spôsoby vykonania dôkazov, pričom sa nedopustil žiadnych závažných chýb, ktoré by mohli mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci, tak ako namietal okresný prokurátor v odvolaní. S poukazom na rozsah a spôsoby vykonaného dokazovania podľa odvolacieho súdu dospel aj k správnym právnym a tiež skutkovým záverom, t.j. že po vykonanom dokazovaní nebolo možné s absolútnou istotou urobiť záver o tom, že skutku na podklade obžaloby sa dopustil obžalovaný.

Odôvodnenie výroku o vine musí byť výrazom úplne jednoznačného, žiadne dôvodné pochybnosti nevzbudzujúceho záveru, že sa práve obžalovaný dopustil skutku, uvedeného vo výroku rozsudku, že tento skutok vykazuje znaky niektorého trestného činu uvedeného vo zvláštny časti Trestného zákona v spojení so znakmi všeobecnej časti.

Za dôvodnú pochybnosť možno pritom považovať takú pochybnosť, ktorá by spôsobila, že sudca alebo orgán činný v trestnom konaní po dôkladnom, nestrannom zhodnotení všetkých dostupných dôkazov by bol tak nerozhodný, že by nemohol povedať, že získal ustálené presvedčenie o vine obžalovaného. Je to teda taká pochybnosť, ktorá by u rozumnej osoby zapríčinila, aby zaváhala alebo zastala pri vybavovaní dôležitej životnej záležitosti. Nízke požiadavky na istotu zvyšuje nebezpečenstvo justičných omylov a naopak požiadavka istoty skutkového zistenia bez dôvodných pochybností potom podstatne zvyšuje autoritu práva, pretože rozsudok opretý len o pravdepodobné zistenie viny nemá náležitú morálnu váhu a nie je spoločnosťou hodnotený ako akt spravodlivosti. Preto požiadavku bezpečného skutkového zistenia bez dôvodných pochybností nie je možné zamieňať s nebezpečnou teóriou, že stačí pravdepodobné usvedčenie páchatela.“

Rovnako ak možno konštatovať, že rozsudok opretý len o pravdepodobné zistenie viny nemá náležitú morálnu váhu a nie je spoločnosťou hodnotený ako akt spravodlivosti, možno z opaku (per analogiam) konštatovať, že rovnako ako akt spravodlivosti nemôže byť spoločnosťou takto hodnotený oslobodzujúci rozsudok a nemá náležitú morálnu váhu, ak sa napriek jasným a presvedčivým dôkazom o vine opiera len o pravdepodobné zistenie neviny.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že jediným, a to len nepriamym dôkazom, ktorý mal zo skutku na podklade obžaloby usvedčovať obžalovaného je zaistená pachová stopa, ktorá bola stotožnená s pachovou stopou obžalovaného (pachová stopa č. 4 a č. 5). Pachová stopa č. 4 pochádzala zo sedadla vodiča a pachová stopa č. 5 spred sedadla vodiča z podlahy. Pokiaľ ide o pachovú stopu ako dôkaz v trestnom konaní, k uvedenému už správne rezultoval aj okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktorý jednoznačne s poukazom na konštantnú judikatúru poukázal na nemožnosť usvedčenia páchatela zo spáchania skutku v prípade, kedy je jediným zabezpečeným dôkazom len pachová stopa pochádzajúca z miesta činu.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že súčasná judikatúra uznáva výsledky pachovej identifikácie len ako dôkaz nepriamy použiteľný len v uzavretom kruhu nepriamych dôkazov, alebo ako dôkaz podporný k dôkazu priamemu. Pachová identifikácia sama o sebe preto nemôže slúžiť ako hlavný usvedčujúci dôkaz proti obžalovanému, musí byť doplnená inými dôkazmi. Pachová stopa je založená na použití vycvičených psov, ktorí sú schopní stotožniť pach človeka zaistený z predmetov alebo miest. Avšak pes /ako aj človek/ sa môže myliť. Výsledky nie je možné overiť exaktnou vedeckou metódou. Ide hlavne o to, či je takáto stopa vhodná a spôsobilá pre individuálnu identifikáciu ľudského jedinca, a aké má táto stopa vlastnosti. Na mieste činu môže byť zanechaná aj podvrhnutá pachová stopa. Aj pri zachovaní prísnych požiadaviek na odber a porovnanie takýchto pachových stôp policajnými orgánmi je potrebné zdôrazniť, že ako dôkazy sú pachové stopy len dôkazmi nepriamymi, a ako jediné dôkazy neobstoja. Dokazujú, že obvinený bol na mieste činu, alebo inak preniesol pach na veci súvisiace s trestnou činnosťou, nepreukazujú však, že čin priamo spáchal. Výsledky porovnávaní pachových stôp zaistených na mieste činu a porovnávačej pachovej stopy obžalovaného teda môžu slúžiť len ako nepriamy dôkaz k žalovanému skutku. Pri neexistencii iných priamych alebo nepriamych dôkazov svedčiacich pre to, že žalovaný skutok spáchala určitá osoba, výsledky dokazovania prostredníctvom pachovej stopy nepostačujú pre nespochybniteľný záver, že určitý trestný čin spáchala konkrétna osoba určená prostredníctvom pachovej stopy. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Tdo/49/2016)

Odvolací súd pritom nespochybnuje metódu, akou bol odber pachovej stopy realizovaný, či kompetenciu osoby, ktorá porovnanie pachových stôp realizovala. Podstata neakceptovania dôkazu – stotožnenia pachovej stopy zaistenej v motorovom vozidle poškodeného s pachovou stopou obžalovaného, je len a výlučne v tom, že tento usvedčujúci dôkaz je spôsobilý na uznanie obžalovaného vinným len v prípade, ak by bol podporený ďalšími, hoci aj nepriamymi dôkazmi tvoriacimi ucelenú a nespochybniteľnú reťaz. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní vo svojej výpovedi ponúkol aj inú alternatívu, ako by sa pachová stopa mohla dostať do predmetného motorového vozidla, a hoci sa jeho výpoveď mohla zdať absurdnou či iným spôsobom neprijateľnou, je isté, že k vneseniu pachovej stopy mohlo či už alternatívou uvedenou obžalovaným alebo aj akoukoľvek inou dôjsť. Tak ako nemožno vylúčiť, že obžalovaný sa v motorovom vozidle nachádzal, nemožno vylúčiť ani taký priebeh deja, kedy jeho pachová stopa bola do motorového vozidla vnesená, či dokonca takú alternatívu, že by sa vo vozidle nachádzal, avšak skutok nespáchal. Z uvedeného dôvodu potom nemožno na stotožnení pachovej stopy ako izolovaného dôkazu založiť vinu obžalovaného.

O vine obžalovaného nemôže svedčiť ani skutočnosť, že je tzv. špeciálnym recidivistom vo vzťahu k majetkovej trestnej činnosti páchanej podobným, či totožným spôsobom. Z odpisu registra trestov na obžalovaného a rovnako zo zabezpečených rozhodnutí, ktorými bol obžalovaný v minulosti uznaný vinným zo spáchania totožných skutkov vyplýva, že obžalovaný de facto totožnú trestnú činnosť na rôznych miestach aj skutočne páchal, bol za ňu odsúdený, avšak trestná minulosť nemôže prejedukovať záver aj o spáchaní tohto skutku. Je všeobecne známe, rovnako z úradnej činnosti súdu, že tzv. „gang autičkárov“ pôsobil a v súčasnosti pôsobí na celom území Slovenska, pričom ich modus operandi je totožný so spôsobom, akým bol spáchaný aj skutok v tejto trestnej veci. Táto trestná činnosť je páchaná vo vybraných regiónoch dlhodobo, nielen v čase, kedy došlo k spáchaniu tohto skutku, ale aj pred ním či po ňom, spôsobom, akým došlo aj k pokusu v tejto trestnej veci, a preto nemožno práve modus operandi trestnej predchádzajúcej činnosti obžalovaného bez ďalších priamych či nepriamych dôkazov pripisovať na ťarchu obžalovaného. Pokiaľ ide o trestnú minulosť obžalovaného, ani jeho predchádzajúce odsúdenia za rovnakú trestnú činnosť nemožno považovať ani za nepriamy dôkaz, nakoľko sa netýka skutkových okolností, ale len a výlučne osoby obžalovaného. Ak by súd prijal názor prokurátora o tom, že trestná minulosť obžalovaného je usvedčujúcim dôkazom o jeho vine, tak na strane druhej by musel vice versa (naopak) pripustiť aj to, že ak by obžalovaný nebol doposiaľ súdne trestaný, tak to svedčí o jeho nevine. Takýto záver možno označiť za absurdný. Z trestnej minulosti obžalovaného nie je možné vyvodzovať žiadne závery k stíhanej trestnej činnosti a už vôbec nie je možné v dokazovaní vychádzať z akéhosi predpokladu, že ak bol niekto v minulosti súdne trestaný či sa voči nemu vedie ďalšie trestné stíhanie, celkom určite sa dopustil aj ďalšej obdobnej či totožnej trestnej činnosti. Dokazovanie v trestnom konaní, či nedostatok usvedčujúcich dôkazov nie je možné nahrádzať len formálnym konštatovaním o odsúdení obžalovaného z minulosti.

Pokiaľ ide o prokurátorom spochybňovanú účelovú obhajobu obžalovaného, ktorý v prípravnom konaní odmietol ku skutku vypovedať, na hlavnom pojednávaní si vymyslel legendu o darovanom oblečení a vnesení jeho pachovej stopy do predmetného vozidla, ani táto námietka nemôže obstáť.

Procesné pravidlo, že obvinený (obžalovaný) nie je povinný dokazovať svoju nevinu je súčasťou zásady prezumpcie nevinu, ktorá je vyjadrená v § 2 ods. 4 Trestného poriadku, v čl. 50 ods. 2 Ústavy SR, v čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, v čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a v mnohých ďalších medzinárodných úpravách (napr. čl. 11 ods. 1 Všeobecnej deklarácie ľudských práv OSN). Prezumpcia nevinu vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie v trestnom konaní konkrétne dôkazné bremeno, pričom je to nakoniec súd, na ktorom spočíva zodpovednosť za náležité objasnenie vecí. Netreba opomínať, že obžalovaný na rozdiel od svedka nevypovedá pod prisahou, jeho procesná obrana môže spočívať v odmietnutí vypovedať, uvádzaní pravdy, či nepravdy. Odvolací súd zdôrazňuje, že je na prokurátorovi ako nositeľovi dôkazného bremena, aby tvrdenia obžalovaného vyvrátil, či potvrdil. Navyše, nie je povinnosťou obžalovaného dokazovať svoju nevinu. Vykonané dôkazy musia jednoznačne s najvyšším stupňom istoty preukazovať, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, tento je trestným činom a že práve obžalovaný je osobou, ktorá sa žalovaného skutku dopustila. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností je potrebné vykladať tieto v prospech obžalovaného a nie naopak. Ani prípadný vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok rozsudku.

Záverom odvolací súd konštatuje, že opierať výrok o vine iba o nepriame dôkazy možno, avšak len za predpokladu, že tvoria vo svojom súhrne logickú, ničím nenarušenú a uzavretú sústavu nepriamych dôkazov, vzájomne sa dopĺňujúcich a na seba nadväzujúcich, ktoré v celku zhodne a spoľahlivo dokazujú skutočnosť alebo skutočnosti, ktoré sú v takom príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti, že z nich možno vyvodiť len jediný záver a súčasne vylúčiť možnosť iných záverov – to však v danom prípade absentuje. Nepriame dôkazy vedúce síce k podozreniu voči obžalovanému, nevylučujúce ale reálnu možnosť, že páchatelom mohla byť i iná osoba, nie sú dostatočným podkladom pre uznanie viny obžalovaného (judikát R 38/1970-I).

Záver vykonaného dokazovania v danom prípade však nevytvárajú dostatočný súvislý rad skutočností na seba nespochybiteľne nadväzujúcich, ktoré by vinu obžalovaného preukazovali bez relevantných pochybností; táto v danom prípade ostala po vykonanom dokazovaní iba v rovine pravdepodobnosti či možnosti, ktorá však nevylučuje možnosť spáchania skutku inou osobou ako samotným obžalovaným. V trestných veciach však musia byť dôkazy nad slnko jasnejšie (lat. *In criminalibus probationes debent esse luce clariores*)“.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyselne podľa § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.